

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud. I. Volcovschi).

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. D. Fugenço, L. Caraianu, A. Mironov).

ÎNCHEIERE

03 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către recurentul Ion Iabanji,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Veaceslav Banari împotriva lui Ion Iabanji cu privire la încasarea în regres a datoriei, a penalităților și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 20 august 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost restituit apelul declarat de către apelantul Ion Iabanji împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 11 iunie 2020, Veaceslav Banari a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Iabanji cu privire la încasarea în regres a datoriei, a penalităților și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 02 noiembrie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, acțiunea a fost admisă.

Prin încheierea din 14 decembrie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, a fost corectată eroarea admisă în dispozitivul hotărârii primei instanțe din 02 noiembrie 2020, în prezenta cauză civilă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 27 ianuarie 2021, apelantul Ion Iabanji, a depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, repunerea în termen pentru depunerea prezentei cereri, scutirea integrală de la plata taxei de stat, casarea integrală a hotărârii din 02 noiembrie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost admisă cererea apelantului Ion Iabanji privind repunerea apelantului în termen la depunerea cererii de apel, cu trimiterea cauzei în prima instanță pentru întocmirea hotărârii integrale.

Prin încheierea din 08 iulie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea apelantului Ion Iabanji cu privire la scutirea de la plata

taxei de stat la depunerea prezentei cereri, nu s-a dat curs cererii de apel nemotivate declarată de către apelantul Ion Iabanji împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central. S-a acordat apelantului un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivată și dovezii achitării taxei de stat în mărime de 1386 lei și 69 bani. S-a explicat că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 94-95).

Prin încheierea din 20 august 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost restituit apelul declarat de către apelantul Ion Iabanji, din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel din 08 iulie 2021 a Curții de Apel Comrat.

La 28 septembrie 2021, recurentul Ion Iabanji a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 20 august 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierilor instanței de apel din 08 iulie 2021 și 20 august 2021 a Curții de Apel Comrat, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs, recurentul Ion Iabanji, a invocat ilegalitatea încheierilor instanței de apel.

Examinând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, coroborate cu normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va restitui recursul declarat de către recurentul Ion Iabanji, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 426¹ alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Studiind materialele cauzei, în contradictoriu cu circumstanțele invocate în cererea de recurs, Colegiul a stabilit următoarea cronologie.

Prin hotărârea din 02 noiembrie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, acțiunea a fost admisă.

Prin încheierea din 14 decembrie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, a fost corectată eroarea admisă în dispozitivul hotărârii primei instanțe din 02 noiembrie 2020, în prezenta cauză civilă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 27 ianuarie 2021, apelantul Ion Iabanji, a depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, repunerea în termen pentru depunerea prezentei cereri, scutirea integrală de la plata taxei de stat, casarea integrală a hotărârii din 02 noiembrie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost admisă cererea apelantului Ion Iabanji privind repunerea apelantului în termen la depunerea

cererii de apel, cu trimiterea cauzei în prima instanță pentru întocmirea hotărârii integrale.

Prin încheierea din 08 iulie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea apelantului Ion Iabanji cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea prezentei cereri, nu s-a dat curs cererii de apel nemotivate declarată de către apelantul Ion Iabanji împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2020 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central. S-a acordat apelantului un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivată și dovezii achitării taxei de stat în mărime de 1386 lei și 69 bani. S-a explicat că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 94-95).

Respectiv, prin încheierea din 20 august 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost restituit apelul declarat de către apelantul Ion Iabanji, din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel din 08 iulie 2021 a Curții de Apel Comrat.

În continuare, instanța de recurs menționează că, potrivit art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, arată că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, instanța de recurs reține că, încheierea din 08 iulie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a acordat apelantului un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivată și dovezii achitării taxei de stat în mărime de 1386 lei și 69 bani, a fost expediată participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal, precum și la adresele indicate expres de către apelantul Ion Iabanji în cererea de apel precum și pe plicul cererii. Așadar, la 09 iulie 2021, a fost expediată pe adresa indicată în cererea de apel (f.d. 52), precum și cea conform buletinului de identitate (f.d. 54-55): r-nul XXX, s. XXX, str. XXX, care, ulterior, a fost returnată instanței de apel cu mențiunea: „nereclamat” (f.d. 97, 100, 101).

Ulterior, la 29 iulie 2021 a fost expediată pe adresa indicată conform plicului (f.d. 57), mun. XXX, str. XXX, of. XXX, care, de asemenea a fost returnată instanței de apel cu mențiunea: „adresa incompletă”, „nereclamat” (f.d. 96, 98, 99).

De asemenea, încheierea din 20 august 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost expedită participanților la proces, la 23 august 2021, prin intermediul oficiului poștal, fapt confirmat de prezența la materialele dosarului a scrisorii de însoțire (f.d. 104).

Așadar, și în acest caz, deși instanța de apel a remis apelantului Ion Iabanji, copia încheierii, la ambele adrese care figurează la materialele cauzei: r-nul XXX, s. XXX, str. XXX (f.d. 105, 106) și mun. XXX, str. XXX, of. XXX (f.d. 107, 108), au fost returnate instanței de apel, cu aceeași mențiune: „nereclamat”, „adresa incompletă”.

Întru consolidarea soluției adoptate, Colegiul indică că, în conformitate cu prevederile art. 107, alin. (1), Cod de procedură civilă, dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să comunice instanței noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu își are sediul acolo.

Astfel, verificând circumstanțele cauzei, raportate la normele de drept citate supra, Colegiul statuează că, recursul împotriva încheierii din 20 august 2021 a Curții de Apel Comrat, depus de către recurentul Ion Iabanji, la data de 28 septembrie 2021, a fost declarat cu încălcarea vădit nejustificată a termenului imperativ de 15 zile de la comunicarea încheierii contestate, prevăzut expres la art. 425 din Codul de procedură civilă.

Or, reieșind din materialele cauzei, Colegiul constată că, recurentul Ion Iabanji a depus cererea de recurs abia peste aproximativ 38 de zile calendaristice, din momentul emiterii de către instanța de apel a încheierii de restituire a apelului.

Astfel, prin prisma prevederilor citate, Colegiul notează că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a depune recursul în termen.

Concomitent, Colegiul menționează că, în conformitate cu art. 116 alin.(1) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Conform alin. (3) al aceluiași articol, la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

La caz, Colegiul constată cu certitudine că, recurentul Ion Iabanji, nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, nu a prezentat careva probe pertinente, concludente și utile, precum și nu a făcut dovada circumstanțelor care l-au împiedicat să depună în termen recursul asupra încheierii instanței de apel din 20 august 2021.

Aici este de remarcat că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Mai mult decât atât, recurentul Ion Iabanji știind cu certitudine că în cadrul instanței de apel se află spre examinare propria cerere de apel, urma să-și manifeste interesul în cauza care a parvenit la instanța de apel.

În acest context, potrivit informației publice a Portalului Național al Instanțelor de Judecată, încheierea instanței de apel din 20 august 2021, a fost plasată pe pagina web a Curții de Apel Comrat, în aceeași zi, la 20 august 2021, respectiv, participanții la proces, reieșind din principiul bunei-credințe, urmau să manifeste diligența necesară întru exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat.

În acest context, potrivit art. 100 alin.(1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

De asemenea, instanța de recurs constată cu vehemență că, recurentul Ion Iabanji a depus cererea de recurs la 28 septembrie 2021, fără însă a lua în considerare că aceasta este depusă cu încălcarea vădit nejustificată a termenului imperativ de 15 zile de la comunicarea încheierii contestate, prevăzut expres la art. 425 din Codul de procedură civilă.

În acest context, instanța de recurs notează că, în conformitate cu art. 56 alin (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că, participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter

civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Relevantă în acest sens este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Panomaryov vs Ucraina (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Astfel, se confirmă că recurentul nu s-a conformat prevederilor legale la declararea recursului împotriva încheierii din 20 august 2021 a Curții de Apel Comrat, or, înregistrarea acestuia doar la 28 septembrie 2021 s-a realizat peste termenul legal, în condițiile în care legiuitorul a stabilit un termen de 15 zile pentru declararea recursului de la comunicarea încheierii.

De altfel, recurentul nici nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, aspect reliefat anterior.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat.

În conformitate cu art. 269-270, art. 424, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de către recurentul Ion Iabanji, împotriva încheierii din 20 august 2021 a Curții de Apel Comrat, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat